

‘ಅಮ್ಮ’ನವರ ಆರಾಧನೆಯಲ್ಲಿನ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಅನನ್ಯತೆ

ಗೀತಾ ಎ. ಸಿ.

ಸಹ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು

ಕನ್ನಡವಿ ಭಾಗ

ಡಾ.ಎನ್.ಎಸ್.ಎ.ಎಂ.

ಪ್ರಥಮ ದರ್ಜೆ ಕಾಲೇಜು

ಕೃಷ್ಣರಾಜಪುರ, ಬೆಂಗಳೂರು.

Article Link: <https://aksharasurya.com/2024/03/geetha-a-c-2.php>

DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.10775087>

ABSTRACT:

ಜನಪದದಲ್ಲಿ ಆರಾಧನೆ ಎಂಬುದು ಬದುಕಿನ ಅವಿಭಾಜ್ಯ ಅಂಗವಾಗಿದೆ. ಆಚಾರ-ವಿಚಾರ, ನಂಬಿಕೆಗಳಿಂದ ಕೂಡಿರುವ ಆರಾಧನೆಯು ಇಷ್ಟಾರ್ಥ ಸಿದ್ಧಿಯ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತದೆ. ಭಯದಿಂದ ಮುಕ್ತವಾಗಲು ಕಷ್ಟ ಪರಿಹಾರವಾಗಲು ದೇವರುಗಳ ಮೊರೆ ಹೋಗುವುದು ಜನಪದರ ಬಹುಮುಖ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆ. ತಮಗೆ ಎದುರಾದ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ರೋಗರುಜಿನಗಳನ್ನು ನಂಬಿಕೆ, ವಿಶ್ವಾಸಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರರಾಗಿರುವ ಪ್ರೀತಿಯ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಮನೋಭಾರವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ತಮ್ಮತಮ್ಮಲ್ಲೇ ಎಷ್ಟೇ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ತೋಡಿಕೊಂಡರೂ ಸಮಾಧಾನ ಅನ್ನಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂದರೆ ಮನುಷ್ಯರ ಶಕ್ತಿಗೆ ಒಂದು ಮಿತಿ ಎನ್ನುವುದು ಇದೆ. ಎಲ್ಲವೂ ಮನುಷ್ಯರ ಕೈಯಿಂದ ಅಸಾಧ್ಯ ಎಂಬ ವಿಚಾರವನ್ನು ಜನಪದರು ನಂಬಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನವನ ಶಕ್ತಿಗಿಂತ ಮಿಗಿಲಾದ ಶಕ್ತಿ ಇದೆ ಎಂದು ನಂಬುವ ಜನಪದರು, ಆ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ದೇವರು ಎಂದು ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಭಯದ ಅತ್ಯುನ್ನತ ಹಂತವೇ ಭಕ್ತಿಯಾದುದರಿಂದ ಆ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ದೇವರನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಆರಾಧನೆಗೆ ತೊಡಗಿದ್ದಾರೆ.

ಆದಿಮಾನವನಿಂದಲೇ ಈ ಕಲ್ಪನೆ ಲಭ್ಯವಿದೆ. ಅಂದರೆ ಪ್ರಕೃತಿ ವಿಕೋಪಗಳಾದ ಬಿರುಗಾಳಿ, ಅತಿಬೇಸಗೆ, ಕಾಳ್ಗಿಚ್ಚು, ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ರೋಗಗಳು ಮುಂತಾದವು ಎದುರಾದಾಗ ಭಯಗೊಂಡ ಮನಸ್ಸು ಪರಿಹಾರ ಕಾಣದೆ ಹಸಿಹಸಿವಿದೆ. ತತ್ಪಲವಾಗಿ ಮಾನವ ಶಕ್ತಿಗಿಂತ ಮಿಗಿಲಾದ ಯಾವುದೋ ಶಕ್ತಿಯಿದೆ. ಅದು ಹೀಗೆಲ್ಲಾ ನೋವು ನೀಡುತ್ತದೆ ಎಂದು ಭ್ರಮಿಸಿಕೊಂಡು, ಆನಂತರದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವುಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ನೆಮ್ಮದಿ ಉಂಟಾಗಬಹುದು ಎಂದುಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಸೀಮಿತ ಆಲೋಚನೆಗಳಿಂದ ಪೂಜಿಸಲಾರಂಭಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದಿಮಾನವರು ಕಲ್ಲು-ಮರಗಳನ್ನು, ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಪೂಜಿಸುತ್ತಿದ್ದ ವಿಚಾರ ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ

ಲಭ್ಯವಾಗುತ್ತವೆ. ಕ್ರಮೇಣ ನಾಗರಿಕತೆ ಬೆಳೆದಂತೆ ಆರಾಧನೆಯಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ಆಗಿದೆ. ಒಂದು ಪರಂಪರೆಯ ಮೇಲೆ ಇನ್ನೊಂದು ಬಲಿಷ್ಠವಾದ ಪರಂಪರೆ ದಾಳಿ ಮಾಡಿದಾಗ, ಆ ಪರಂಪರೆಯ ಪದ್ಧತಿಗಳು ಆಳತೊಡಗಿವೆ. ಶಕ್ತಿ ಇದ್ದವರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಎಂಬಂತೆ ಆರಾಧನಾ ಕ್ರಮದಲ್ಲೂ ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಕಂಡು ಬಂದಿವೆ. ನಿರರ್ಶನಕ್ಕೆ ಆಯ್ಕೆಯಿಂದ ಅಥವಾ ಮೇಲ್ವರ್ಗದಿಂದ ಬಂದಿರುವ ದೇವತಾರಾಧನೆಯೇ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಎಂಬ ಆಶಯ ಜನಜನಿತವಾಗಿದೆ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿಯೇ ದೇವ ದೇವತೆಗಳು ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತದೆಂದು ಜನತೆಯ ತಿಳುವಳಿಕೆಯಾಗಿದ್ದುದಾಗಿದೆ. ಅಂತೆಯೇ ಒಂದು ಗ್ರಾಮದ ಜನರಲ್ಲಿ ಇಂದಿಗೂ ಜನಪದ ನಂಬಿಕೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಸುಹೊಕ್ಕಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹುಡುಕುವ ಪ್ರಯತ್ನದ ಫಲವೇ ಈ ಲೇಖನ.

KEYWORDS:

ಗ್ರಾಮ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಸಮಾಜ, ನಂಬಿಕೆ, ಆರಾಧನೆ, ದೇವರು.

ಜನರ ಧಾರ್ಮಿಕ ಮನೋಭಾವಕ್ಕೆನುಸಾರವಾಗಿ ಕಾಲದಿಂದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಆರಾಧನೆಯಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಪಾಟುಗಳು ಉಂಟಾಗಿವೆ. ಹಾಗೆ ನನ್ನ ಊರಾದ ಪಾಲೂರು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ನೂರು ನೂರೈತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅಮ್ಮನವರ ಆಚರಣೆ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಈ ಗ್ರಾಮವು ಕೊಡಗು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮಡಿಕೇರಿ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿದೆ. ಮಡಿಕೇರಿಯಿಂದ ಸುಮಾರು ಹದಿನೇಳು ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ದೂರದಲ್ಲಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಕ್ಷೇತ್ರಕಾರ್ಯ ನಡೆಸಿ 'ಅಮ್ಮ' ನವರು ದೇವಿಯ ಆಚರಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ, ಈ ಲೇಖನವನ್ನು ಸಿದ್ಧ ಪಡಿಸಿದ್ದೇನೆ.

ಪಾಲೂರು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಆರಾಧನೆಗೊಳ್ಳುವ ಈ ಅಮ್ಮನವರ ಪೂಜೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಗೌಡ, ಕೊಡವ, ಬಿಲ್ಲವ, ಮರಾಠಿ, ಮಡಿವಾಳ, ಮಲೆಯ, ಐರಿ ಮುಂತಾದ ಜಾತಿಯವರು ಇರುತ್ತಾರೆ.

'ಅಮ್ಮ' ಪದದ ಅರ್ಥ: ತಾಯಿ, ಅಜ್ಜಿ, ಸ್ತ್ರೀದೇವತೆ, ಸಿಡುಬುದೇವತೆ ಎಂಬ ಅರ್ಥವಿದೆ. ಜನಪದರು ಶಕ್ತಿ ದೇವತೆ, ಮಾರಿ ದೇವತೆ ಎಂಬ ಅರ್ಥಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಐತಿಹ್ಯ: ಪಾಲೂರಿನ ಜನರು ಅನಾದಿಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕಾಶಿ, ಗೋಕರ್ಣ, ಮುಂತಾದ ಕಡೆಗೆ ತೀರ್ಥಯಾತ್ರೆಗೆ ಹೋಗಿ ಪುಣ್ಯ ಸಂಪಾದಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದರಂತೆ. ಈ ಹಿರಿಯರು ನಮ್ಮ ಊರಿಗೂ ಒಂದು ದೇವತೆ ಬೇಕು ಎಂದು ಯೋಚಿಸಿ ಕನ್ನಂಬಾಡಿಯಿಂದ ಚಾಮುಂಡೇಶ್ವರಿಯ ಕಲ್ಲಿನ ವಿಗ್ರಹವನ್ನು

ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದರಂತೆ. ವಿಗ್ರಹವನ್ನು ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಾ ಊರಿನ ಹತ್ತಿರ ತಲುಪಿದಾಗ ದರ್ಶನ (ಮೈಮೇಲೆ ದೇವರು ಬರುವುದು) ಉಂಟಾಯಿತಂತೆ. ಹಾಗೆ ಆ ವಿಗ್ರಹವನ್ನು ಬೈತಡ್ಡ ಎಂಬ ಗೌಡ ಮನೆತನದಲ್ಲಿ ಇರಿಸಲಾಯಿತಂತೆ. ಈ ಚಾಮುಂಡೇಶ್ವರಿಯನ್ನೇ ಅಮ್ಮೋರು ಅಥವಾ ಅಮ್ಮನವರು ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ದೇವಿಯ ಕುರಿತು ಯಾವುದೇ ವಿಧಿ ವಿಧಾನಗಳ ದಾಖಲೆ ಲಭ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ 1924 ರ ನಂತರ ಪೂಜೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು, ಯಾವ ಯಾವ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಹರಕೆಯಾಗಿ ಸಲ್ಲಿಸಲಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ಬರೆದಿಟ್ಟ ದಾಖಲೆಗಳು ಸಿಗುತ್ತವೆ.

ಆರಾಧನಾ ಕ್ರಮಗಳು: 'ಅಮ್ಮ'ನವರ ಕುರಿತು ಇಲ್ಲಿಯ ಜನರು ಮಾಡುವ ಪೂಜೆಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ರೀತಿಯ ಆವರ್ತನಗಳಿರುತ್ತವೆ.

1. ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳು ಸಂಕ್ರಮಣದಂದು ನಡೆಯುವ ಪೂಜೆ. ಈ ಪೂಜೆಯಲ್ಲಿ ಅದ್ವಾರಿಯ ಆಚರಣೆ ಕಂಡು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರಾಣಿ ಬಲಿಯನ್ನು ಕೊಡಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಊರ ಜನತೆ ಸೇರುವುದೂ ಇಲ್ಲ. ನಿಯಮಾನುಸಾರ ಈ ಪೂಜೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು ವಿಶೇಷಗಳೇನೂ ಕಂಡು ಬರುವುದಿಲ್ಲ.

2. ವಾರ್ಷಿಕಾವರ್ತನ ಪೂಜೆ: ಇಂದಿಗೂ ಹಿಂದಿನ ಪದ್ಧತಿಯಂತೆ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷದ ಮೇ ತಿಂಗಳ 24ನೇ ತಾರೀಖಿನಂದು ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ತುಳು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಈ ದಿನವನ್ನು 'ಪತ್ತನಾಜೆ' ಎಂದು ಗುರುತಿಸುವ ವಾಡಿಕೆ ಇದೆ. ದಕ್ಷಿಣಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಕೊಡಗು ಬಹುತೇಕವಾಗಿ ಕೃಷಿಯನ್ನೇ ಪ್ರಧಾನವಾಗಿ ಆಶ್ರಯಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಒಂದು ಹಂತದ ಕೃಷಿ ಸಂಬಂಧಿ ಕೆಲಸಗಳೆಲ್ಲ ಮುಗಿದು ವಿರಾಮದಿಂದ ಇರುವ ಕಾಲವಿದು. ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು ಮನೆ ಸೇರುವುದರಿಂದ ದವಸಧಾನ್ಯಗಳಿಗೆ ಕೊರತೆ ಇಲ್ಲದಿರುವ ಕಾಲವೂ ಹೌದು. ಹಾಗಾಗಿ ಇಷ್ಟಾರ್ಥಸಿದ್ಧಿಯ ದೇವ ದೇವತೆ ಭೂತಗಳನ್ನು ಆರಾಧಿಸಿ ನೆಮ್ಮದಿಯನ್ನು ಕಂಡು ಕೊಳ್ಳುವ ಕಾಲ. ಮುಂದಿನ ಬದುಕಿಗೆ, ಕೃಷಿಸಂಬಂಧಿ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಊರಿನ ಜನರಿಗೆ, ಸಾಕು ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆಗಳು ಉಂಟಾಗದಿರಲಿ ಎಂಬ ನಂಬಿಕೆಯಿಂದಲೇ ಆರಾಧನೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

ವಾರ್ಷಿಕಾವರ್ತನದ ಪೂಜೆಯನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ದಾಸ, ಪೂಜಾರಿ ಮತ್ತು ದರ್ಶನ ಬರುವ ವ್ಯಕ್ತಿ ಹೊಳೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿ ಬಂದು, ಶುದ್ಧಮುದ್ರಿಕೆಯಿಂದ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ದೇವರುಗಳ ಆಯುಧಗಳಾದ ಕಡ್ಡಲೆ, ಕಠಾರಿ ಮತ್ತು ಜಪಮಾಲೆಗಳನ್ನು ನದಿಯಲ್ಲಿ ತೊಳೆದು, ತರುತ್ತಾರೆ. ಒಂದು ಸೇರು ಬೆಳ್ಳಿಗೆ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ಕದಳಿಬಾಳೆಯ ಎಲೆಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟು, ಅದರ ಮೇಲೆ ಒಂದು ತೆಂಗಿನ

ಕಾಯಿಯನ್ನು ಮೇಲ್ಮುಖವಾಗಿ, ನೇರವಾಗಿ ಕೂರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಎಲೆಯ ಬಲ ತುದಿಯಲ್ಲಿ ಐದು ವೀಳ್ಯದ ಎಲೆ ಒಂದು ಹಣ್ಣುಡಕೆಯನ್ನು ಸಹ ಇಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಎಲೆಯ ತುದಿಯ ಮಧ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿ ಎಣ್ಣೆ ಅಥವಾ ತುಪ್ಪದಲ್ಲಿ ಅದ್ದಿದ ಬತ್ತಿ ಇಟ್ಟು ಅದನ್ನು ಉರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು 'ಕಲಶ' ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಗಣಪತಿಗೆ ಸಲ್ಲುವಂಥದ್ದು. ವೈದಿಕ ಪರಂಪರೆಯಂತೆ ಮೊದಲು ವಿಷ್ಣುವಿನಾಶಕ ಗಣಪತಿಯನ್ನು ಸ್ತುತಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಅನಂತರ ಚಾಮುಂಡೇಶ್ವರಿ ಅಮ್ಮನವರಿಗೆ ಎಡೆ ಇಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಹಾಲು, ತುಪ್ಪ ಮೂರು ಅಥವಾ ಐದು ಬಾಳೆಹಣ್ಣು ಇಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ದೇವಿಗೆ ದೀಪ ಉರಿಸಿ ಶಂಖ ಊದಿ, ಜಾಗಟೆ ಹೊಡೆದು ಮಂಗಳಾರತಿ ಬೆಳಗಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ವಾರ್ಷಿಕ ಪೂಜೆಗೆ 8 ದಿವಸಗಳ ಮೊದಲು ಬಾಳೆಗೊನೆ ಕಡಿಯುವುದು ಒಂದು ಪದ್ಧತಿ. ಗೊನೆ ಕಡಿದು ಇಟ್ಟು ಮೇಲೆ ಊರಿನವರೆಲ್ಲ ಶುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕು. ಮದುವೆ ನಿಶ್ಚಿತಾರ್ಥ ಮುಂತಾದ ಯಾವುದೇ ಶುಭ ಸೂಚಕವಾದ ಕಾರ್ಯಗಳು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವಂತಿಲ್ಲ. ಈ ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವಂತಿಲ್ಲ. ಯಾವುದೇ ಪ್ರಾಣಿಯ ರಕ್ತ ಮಧ್ಯಂತರದ ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಭೂಮಿಗೆ ಬೀಳುವಂತಿಲ್ಲ ಎಂಬ ನಂಬಿಕೆ ಇದೆ.

ಆರಾಧನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ದೇವಾಲಯದ ಎದುರು ಚಪ್ಪರ ಹಾಕಲಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾವಿನ ಎಲೆಯಿಂದ ತೋರಣ ಕಟ್ಟಲಾಗುತ್ತದೆ. ಪೂಜೆಯ ದಿನ ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ನಂತರ ಮೂರು ಗಂಟೆಗೆ ಊರಿನ ಜನರೆಲ್ಲ ಸೇರುತ್ತಾರೆ. ಶುದ್ಧವಾಗಿ ಮಡಿಯಲ್ಲಿದ್ದ 7 ಅಥವಾ 9 ಮಂದಿ ಅಂದು ಬೆಳಗಿನಿಂದ ಫಲಹಾರವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಸೇವಿಸಿರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇವರೆಲ್ಲರೂ ಹೊಳೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿ ಬರುವಾಗ ಒಂದು ಚೊಂಬಿನಲ್ಲಿ ನೀರು ತರಬೇಕು. ಅನಂತರ ಶಂಖ ಊದುತ್ತಾ ಜಾಗಟೆ ಬಾರಿಸುತ್ತಾ ದೇವಿಯ ವಿಗ್ರಹವನ್ನು ಹೊಳೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿಸಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಜಳಕ 'ಜಲಕ್ರೀಡೆ' ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಚಪ್ಪರ ಹಾಕಿ 'ಮೇಲ್ಕಟ್ಟು' ಕಟ್ಟಿದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ತಂದು ಇಡುವುದು ನಿಯಮ. ಅಲ್ಲಿ ಕಲಶವಿಟ್ಟು ದೇವರನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ ಹೇಳಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ದೇವರ ದರ್ಶನ ಬರುತ್ತದೆ. ಅವರಿಗೆ ಕಡಲೆ ಮತ್ತು ಕಠಾರಿಯನ್ನು ದಾಸ ಕೊಡುತ್ತಾನೆ. ದೇವರು ಮೈಮೇಲೆ ಬರುವಾಗ ಆವಾಹನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ವ್ಯಕ್ತಿ ಬಿಳಿಪಂಚಿ ಉಟ್ಟು ಕೊಂಡಿರಬೇಕು. ಆತ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಜಪಮಾಲೆಯನ್ನು ಎಣಿಸಿ ದೇವರು ಕೊರಳಿಗೆ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಪದ್ಧತಿ. ಅನಂತರ ಭಕ್ತರು ತಾವು ಕಾಣಿಕೆಯಾಗಿ ತಂದ ಹೂ, ಹಣ್ಣು, ಹಾಲು, ತೆಂಗಿನಕಾಯಿ ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು

ಅರ್ಪಿಸಬೇಕು. ಆಗ ದೇವರನ್ನು ಆವಾಹಿಸಿಕೊಂಡ ವ್ಯಕ್ತಿ ಯುಕ್ತಾನುಸಾರ ಭಕ್ತರ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಕಡ್ಡಲೆ ಮತ್ತು ಕಠಾರಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟು ಆಶೀರ್ವದಿಸುತ್ತದೆ. ಅಭಯ ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಅಭಯದ ಮಾತು ಹೀಗಿದೆ. "ನಂಬಿದವರಿಗೆ ಇಂಬುಂಟು ನಂಬದವರಿಗೆ ಅಂಬುಂಟು" "ಮಳೆಯಾಗಿ ಬಂದುದನ್ನು ಮಂಜಾಗಿ ತಟ್ಟಿಸುತ್ತೇನೆ. ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬಂದುದನ್ನು ಹುಬ್ಬಿಗೆ ಏರಿಸಿಯೇನು ನಾನೊಂದು ಉಮಿಯೊಳಗಿರುವ ಬೆಂಕಿಯ ಹಾಗೆ ಮಾಯೆ ಹೋದಲ್ಲಿ ಬಂದಲ್ಲಿ ನಡೆದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಕಷ್ಟ ಬಂದರೆ ನಾನು ಪರಿಹರಿಸುತ್ತೇನೆ". ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಪಾಲೂರಿಗೆ ಬಂದು ನೆಲೆಗೊಂಡ ಹಿನ್ನೆಲೆಯನ್ನು ಕುರಿತು "ಕಾಶಿಗೋಕರ್ಣದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ ಪೂರ್ವಕ್ಕೆ ದಯಮಾಡಿ ಕನ್ನಂಬಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಉದ್ಭವಿಸಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಟು ಕಾವೇರಿ ತೀರ್ಥಯಾತ್ರೆ ಮಾಡಿ ಪಶ್ಚಿಮಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿ ಹಾಲಿನಂಥ ಪಾಲೂರಿನಲ್ಲಿ ಬಂದು ನೆಲೆಗೊಂಡೆ" ಎನ್ನುತ್ತದೆ. ಈ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ನೆನಪಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡೇ ಜನರು ಅಮ್ಮನವರನ್ನು ಕನ್ನಂಬಾಡಿಯಿಂದ ತಂದ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳುವುದಿರಬಹುದು. ಪೂರ್ವಕರು ಕಾಶಿಗೋಕರ್ಣಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು ಎಂಬ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಸ್ಮರಿಸುವುದು ಆಗಿರಲೂಬಹುದು.

ಅಮ್ಮನವರ ಆರಾಧನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಇನ್ನೊಂದು ಕ್ರಿಯೆ ಇದೆ. ಅದನ್ನು 'ಗಾವುನೀಕುವುದು' ಮಾರಿಕಳೆಯುವುದು ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. 5 ಅಥವಾ 7 ಕೋಳಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಅರಳು (ಹೊದಳು) ಚೆಲ್ಲುತ್ತಾ ಕಾವೇರಿನದಿ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ 'ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರ' ಎಂಬ ಶಿವ ದೇವಸ್ಥಾನ ಇದೆ. ಅದರ ವಿರುದ್ಧ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಕಾವೇರಿ ಹೊಳೆಯ ಆಚೆ ದಡದಲ್ಲಿ ಕೋಳಿಗಳನ್ನು ಕೊಂದು, ಮಾಂಸ ಮಾಡಿ ಸುಟ್ಟು ತಿನ್ನಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಅಡುಗೆಯನ್ನು ಮನೆಗೆ ತರಬಾರದು. ಅಲ್ಲೆ ತಿಂದು ಮುಗಿಸಬೇಕು. ನಂತರ ಒಂದು ಚಿಕ್ಕ ಕೋಳಿಯನ್ನು ಹಾರಿಸಿ ಬಿಡುವ ಕ್ರಮವಿದೆ. ಈ ಕ್ರಮಕ್ಕೆ 'ಪಾರಂಗೋಳಿ' ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಊರಿಗೆ ಬರುವ ಮಾರಿ ಆ ಕಡೆಯ ಹೋಗಲಿ ಎಂಬ ನಂಬಿಕೆ ಇದೆ.

ಹೀಗೆ ಒಂದು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವವರು ಗ್ರಾಮದ ದೇವರ ಆರಾಧನೆಯ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯ ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ತಮ್ಮದಾಗಿಸಿಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರ ತೋರಿಸುವುದು ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯ ಸಂಗತಿಯು ಹೌದು. ಇತರ ಜನಾಂಗಗಳ ಜನರು ಇದ್ದರೂ ಸಂಖ್ಯಾ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅಥವಾ ಶ್ರೀಮಂತಿಕೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಗೌಡರು ಪ್ರಬಲರಾಗಿರುವುದು ಉಳಿದವರ ಮೇಲೆ ಅಧಿಕಾರ ಚಲಾವಣೆಗೆ ಅನುಕೂಲಕರವಾದ ವಿಚಾರವು ಹೌದು. ಹೀಗಿರುವುದರಿಂದ ಪಾಲೂರಿನ ಅಮ್ಮನವರ ಆರಾಧನೆಯ ಹಿಂದೆ ಗೌಡ ಜನಾಂಗದವರು ಪ್ರಧಾನ ಸ್ಥಾನ

ಆಕ್ರಮಿಸಿಕೊಂಡಿರಲೂ ಬಹುದು.

ಆರಾಧನೆ ಮತ್ತು ನಂಬಿಕೆಗಳು:

ಅಮ್ಮನವರ ಈ ಆರಾಧನೆಯು ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇತರ ವರ್ಗದವರು ಮಾಡುವ ಆರಾಧನೆಯಾದುದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣಿ ಬಲಿಗೆ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯತೆ ಇದೆ. ಏಕೆಂದರೆ 'ಅಮ್ಮ'ನವರು ದೇವಿಯ ಜೊತೆ ದುರ್ಗಿಗಳು ಇದ್ದು ಅವುಗಳಿಗೆ ಪ್ರಾಣಿಬಲಿ ಬೇಕಾಗಿರುವುದರಿಂದ - ಅರಳು, ಹಣ್ಣು, ತೆಂಗಿನಕಾಯಿಗಳ ಎಡೆ ಹಾಕುವುದಿದ್ದರೂ ಪ್ರಾಣಿ ಬಲಿಗೆ ಮಹತ್ವ ಹೆಚ್ಚು. ಎರಡು ಕಾಲಿನ ಬೇಟೆ, ನಾಲ್ಕು ಕಾಲಿನ ಬೇಟೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹರಕೆ ಮಾಡಿ ಒಪ್ಪಿಸುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯ. ಕಷ್ಟ ಪರಿಹಾರದ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ, ಕಾಯಿಲೆ ವಾಸಿಯಾಗುವ, ಜಾನುವಾರುಗಳಿಗೆ ಕಾಯಿಲೆ ಬಾರದ ಹಾಗೆ ಕಾಯಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಹೀಗೆ ಹರಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ದೀರ್ಘಕಾಲದಿಂದ ಮಕ್ಕಳಾಗದೆ ಇರುವ ದಂಪತಿಗಳು ಅಥವಾ ಮದುವೆಯಾದ ಆರಂಭದಲ್ಲೇ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುವ ದಂಪತಿಗಳೂ ಅಮ್ಮನವರಿಗೆ ಬೆಳ್ಳಿಯ ಮಗು ಮತ್ತು ತೊಟ್ಟಿಲು ಒಪ್ಪಿಸುವ ಹರಕೆ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ದೇಹದ ಯಾವುದಾದರೂ ಅಂಗ ನೋಯುತ್ತಿದ್ದರೆ ಪರಿಹಾರವಾಗಲು ಬೆಳ್ಳಿಯ ಜೋಡುಕೈ, ಕಾಲು, ಕಣ್ಣುಗಳ ಹರಕೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ದೇವರ ಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಯಾವುದೇ ವಸ್ತು ಕಳೆತನವಾದರೂ ಅದು ಮತ್ತೆ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಜನರ ಜೀವನದ ಮೇಲೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಮೇಲೆ ಅಮ್ಮನವರ ಬಿಗಿ ಹಿಡಿತ ಇದೆ.

ಪೂಜೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ದೇವರು ಬರುವ ವ್ಯಕ್ತಿ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕಡ್ಡಲೆ ಮತ್ತು ಕಠಾರಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದು ಕೊಂಡಿರುವುದು ಒಂದು ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವಾಗಿದೆ. ಇದು ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರ ಕೃಷಿ ಸಂಬಂಧಿ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಪೂರಕವಾಗಬಹುದು. ಅಂದರೆ ಜನಜೀವನ ಮತ್ತು ದೇವರ ನಡುವಿನ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.

ಕಾಲಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದ ರೂಢಿ, ಸಂಪ್ರದಾಯ, ಆಚಾರ-ವಿಚಾರಗಳು ಕಣ್ಮರೆಯಾಗುತ್ತಿವೆ. ದೇವರ ಬಗೆಗಿನ ನಂಬಿಕೆ, ಆಚರಣೆ, ನಿಷ್ಠೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಜಾತಿಯ ಬಗೆಗಿನ ನಂಬಿಕೆಗಳು ಸಹ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಗೊನೆ ಕಡಿದ ಮೇಲೆ ಊರಿನ ಜನರು ಶುದ್ಧದಿಂದ ಇರಬೇಕೆಂಬುದು ಶಿಥಿಲವಾಗಿದೆ. ಸಾಮಾಜಿಕ, ರಾಜಕೀಯ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ, ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗುವುದು ಅನಿವಾರ್ಯ. ಹಾಗೆಯೇ ಅಮ್ಮ ಆರಾಧನೆಯಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಕಂಡು ಬಂದಿರುವುದು ಅನಿವಾರ್ಯ.

ಉಪಸಂಹಾರ

ಅಮ್ಮೂರು ಪೂಜೆ ಅಲ್ಲದೆ, ಪಾಲಾರಿನಲ್ಲಿ ಏಪ್ರಿಲ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಈಶ್ವರ ಪಾರ್ವತಿಯರ ದೇವರ ಹಬ್ಬ ಮತ್ತು ವಿಷ್ಣು ಮೂರ್ತಿ ದೈವದ ಕೋಲವಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ಹಬ್ಬಕ್ಕೂ ಅಮ್ಮೂರು ಪೂಜೆಗೂ ಯಾವುದೇ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲ. ಈಶ್ವರ ಪಾರ್ವತಿ ದೇವರ ಹಬ್ಬ ನಾಡ ಹಬ್ಬವಾಗಿ ಆಚರಣೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಇದು ಶಿಷ್ಯ ಸಂಪ್ರದಾವಾಗಿದೆ. ವಿಷ್ಣು ಮೂರ್ತಿ ದೈವದ ಕೋಲ ಊರ ಹಬ್ಬವಾಗಿದ್ದು ಜನಪದ ಸಂಪ್ರದಾಯವಾಗಿದೆ. ದೇವರುಗಳ ಸಹಾಯಕರಾಗಿ ಅಜ್ಞಾರ್ಥಿಯಾಗಿ ಭೂತಗಳು ಕಾರ್ಯವೆಸಗುತ್ತವೆ. ಅಂತೆಯೇ 'ಅಮ್ಮ' ದೇವಿಯೊಂದಿಗೆ ದುರ್ಗಿಗಳು ಇರುತ್ತವೆ. ಹಾಗಾಗಿ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಹೊರ ಆವರಣದ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ಭೂತಸ್ಥಾನ ನಿರ್ಮಿಸಿರುವ ಸಂಗತಿಯೂ ಈ ಮಾತಿಗೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಭೂತರಾಧನೆಯೇ ಪ್ರಧಾನವಾಗಿ ಆರಾಧಿತವಾಗುವ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡಾ ಭೂತಗಳಿಂದ ಉಂಟಾಗಬಹುದಾದ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ವರ್ಷಂಪ್ರತಿ ಕೋಲ, ತಂಬಿಲ ಮೊದಲಾದ ಆರಾಧನೆಗಳು ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಆರಾಧನೆ ಒಪ್ಪಿಸದಿದ್ದರೆ ಅವು ತೊಂದರೆ ನೀಡುತ್ತವೆ ಎಂಬ ಕಲ್ಪನೆ ಜನಜನಿತವಾಗಿದೆ. ಶಕ್ತಾನುಸಾರ ಅವುಗಳಿಗೆ ಕೊಡುವುದನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ತೃಪ್ತಿ ಪಡಿಸಿ ಆರಾಧಿಸಿದರೆ ತೊಂದರೆ ನೀಡದೆ ರಕ್ಷಿಸುತ್ತವೆ ಎಂದುಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಆರಾಧಿಸುವಾಗ ಭೂತಗಳಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸುವ ವಸ್ತುಗಳು ಮತ್ತು ಆಹಾರ ಪದ್ಧತಿಯು ವಿಶಿಷ್ಟವಾದುದು. ಆರಾಧನೆ ಮಾಡುವ ಜನ ಸಮೂಹ ಆಹಾರವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಕೋಳಿ, ಕುರಿ, ಆಡು, ಹಂದಿ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನೇ ಇವುಗಳಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಸಸ್ಯಹಾರಿಗಳು ಸಸ್ಯೋತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಸಮಯದಲ್ಲೂ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳು, ದೇವದೇವತೆಗಳು ಹಳ್ಳಿಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಪೇಟೆ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ. ಒಟ್ಟಾರೆಯಾಗಿ ಕಾಲಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ನಂಬಿಕೆ, ಸಂಪ್ರದಾಯ, ಆಚಾರ-ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿರುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಪಾರಿಭಾಷಿಕ ಶಬ್ದ:

ಕಲಶ (ಕಳ್ಳ): ಎಂದರೆ ಗಣಪತಿಗೆ ಸಲ್ಲುವಂಥದ್ದು. ಗಣಪತಿಗೆ ಇಡುವುದು ಎಂದು ಏನನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇವೆಯೋ ಅದೇ ಕಲಶ. ಉಮಿ = ಭತ್ತದ ಹೊಟ್ಟು

ಮೇಲ್ಕುಟ್ಟು: ಚಪ್ಪರಕ್ಕೆ ಬಿಳಿಬಟ್ಟೆ ಕಟ್ಟುವುದು.

ಗಾವು ನೀಕುವುದು: ಶಬ್ದಕೋಶದ ಪ್ರಕಾರ ಶೂದ್ರರ ಒಂದು ವ್ರತೋತ್ಸವ ದುರ್ಗಿಗೆ ಕುರಿಯನ್ನು ಬಲಿಕೊಡುವ ಉತ್ಸವ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಗಾವುದ = ಎಂಬುದಕ್ಕೆ

ನಾಲ್ಕು ಹರದಾರಿಯ ಮಾರ್ಗ ಎಂಬ ಅರ್ಥವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವಂತೆ, ದೂರದಲ್ಲಿ ಮಾರಿಯನ್ನು ಬಿಡುವುದು, ತೃಪ್ತಿಸುವುದು ಎಂದರ್ಥ.

ಪಾರಂಗೋಳಿ: ಪಾರ ಎಂದರೆ ಗಡಿ, ದೂರ ಎಂಬ ಅರ್ಥವಿದೆ. ಪಾರಂಗೋಳಿ ಎಂದರೆ ಕೋಳಿಯನ್ನು ಗಡಿಯಿಂದ ಆಚೆ ಹಾರಿಸಿ ಬಿಡುವುದು.

ಮಾಹಿತಿ ನೀಡಿದವರು

ಹೆಸರು	ವಯಸ್ಸು
ಸೂದನ ಮಾದಪ್ಪ	95
ಎಸ್. ಟಿ. ಪೂವಯ್ಯ	55
ಎಸ್. ಪಿ. ಜಾಜಮ್ಮ	48
ಎ. ಕೆ. ಚಂಗಪ್ಪ	53
ಎ. ಸಿ. ಸರೋಜಿನಿ	48
ಪುದಿನೆರವನ ತಿಮ್ಮಯ್ಯ	78
ಬೈತಡ್ಡ ಸೋಮಪ್ಪ	56
ಬಿ. ಎಸ್. ಜಾಜಮ್ಮ	49
ಚೆರವಳಂಡ ರಮೇಶ	75
ಚೆರವಳಂಡ ಬೆಳ್ಳಪ್ಪ	72

ಪರಾಮರ್ಶನ ಗ್ರಂಥಗಳು:

1. ಕನ್ನಡ ರತ್ನಕೋಶ. (2016). ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು. ಬೆಂಗಳೂರು.
2. Kittels. (1975). kannada English Dictionary: volume three. University of Madras. Madras.
3. ವಿಶ್ವನಾಥ ಬದಿಕಾನ. (1994). ಗೌಡ ಜನಪದ ಕಥೆಗಳು: ವರ್ಗ ಮತ್ತು ಆಶಯಸೂಚಿ. ಮುದಿಪು ಪ್ರಕಾಶನ. ಮಂಗಳೂರು.
4. ಪುರುಷೋತ್ತಮ ಬಿಳಿಮಲೆ. (1990). ಕರಾವಳಿ ಜಾನಪದ. ಮಂಗಳೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ. ಮಂಗಳಗಂಗೋತ್ರಿ.
5. ಸುರೇಶ್ ಸಿ. ಎಸ್. (2014). ಕೊಡಗಿನ ಧಾರ್ಮಿಕ ಕೇಂದ್ರಗಳು ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೀಣ ಉತ್ಸವಗಳು. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು. ಬೆಂಗಳೂರು.